

Estimar el cinema

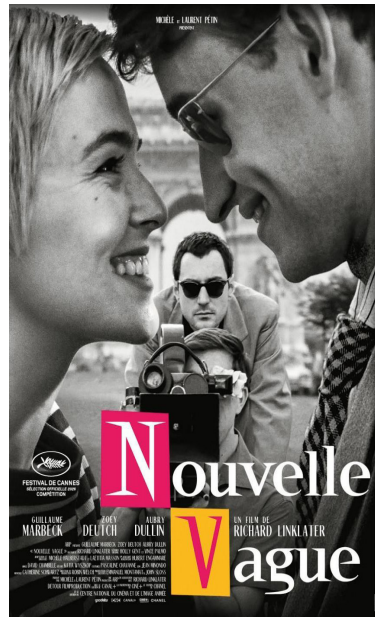
El cineasta nord-americà Richard Linklater considera que tot director que fa temps treballa en aquest ofici tan artístic —i que exigeix una dedicació constant de passió i creativitat— hauria de fer, en algun moment de la seva carrera, una pel·lícula sobre la realització d'una pel·lícula. Ho diu sabent perfectament que és poc probable que ningú no pugui superar mai *La nit americana* (1973), de François Truffaut, o *8 1/2* (1963), de Federico Fellini (1963). El repte —autoimposat— és, doncs, majúscul i prou complex partint d'aquesta base.

Quan Jean-Luc Godard va morir fa dos anys, Linklater va decidir que ja era hora de complir aquest deure amb el setè art: fer la seva carta d'amor a «aquells que et van agafar ganes de fer pel·lícules, que et van fer creure que podies fer pel·lícules, que havies de fer pel·lícules». I és que, com ell confessa, la *Nouvelle Vague* —el moviment cinematogràfic avantguardista aparegut a França a finals dels anys cinquanta— li va canviar la vida. El va transformar d'aspirant a escriptor o dramaturg, quan tenia vint anys i vivia a París, en cineasta, fascinat per la llibertat que desprenia aquell cinema revolucionari.

I si hi ha una obra emblemàtica de la gènesi del moviment, realitzada pel seu admirat Godard, aquesta és *Al final de l'escapada* (*À bout de souffle*, 1960), un film que, segons Linklater, encarna com cap altre la improvisació, la inventiva durant el procés de filmació i una llibertat expressiva absoluta. El seu rodatge, a més, forma part de la llegenda del cinema.

Amb tot aquest material entre mans, Linklater ha confeccionat la seva particular carta d'amor al cinema mateix amb una obra titulada inequívocament *Nouvelle Vague*, que no només li serveix per homenatjar als directors d'aquella onada cinematogràfica i explicar, més concretament, la història d'aquell rodatge a contracorrent, sinó que vol que la sentim i que en palpitem la passió i el desconcert que van experimentar quan la filmaven. Per aconseguir que entrem de ple en aquella pel·lícula, el film també està rodat en blanc i negre, en format 4:3, gra de pel·lícula visible i petits detalls estètics, com els canvis de bobina, convidant l'espectador a viure la història en primera persona. També hi aflora una creativitat desfermada sota les ordres d'un director a qui no són pocs els que comparen amb el nostre Albert Serra... Tot i que, no cal dir-ho, malgrat les possibles semblances, en aquest cas primer va ser la gallina abans que l'ou.

El repartiment —menys conegut, però magnífic en la seva complicitat— brilla especialment. Guillaume Marbeck és una troballa com a Godard, encarnant l'esperit inquiet i visionari del jove cineasta, així com una arrogància que ell mateix va convertir en emblema. Zoey

NOUVELLE VAGUE

País: França, 2025

Direcció: Richard Linklater

Guió: Holly Gent Palmo, Richard Linklater, Laetitia Masson, Vincent Palmo Jr., Michèle Pétin

Intèrprets: Guillaume Marbeck, Zoey Deutch, Aubry Dullin, Bruno Dreyfurst

Gènere: Drama

Durada: 105 min

Idioma: Francès, anglès

Subtítols: Castellà

No recomanada per a menors de 12 anys

Deutch, com a Jean Seberg, aporta una frescor encantadora que equilibra la imprevisibilitat del director dins i fora de càmera; i, completant el trio principal, Aubry Dullin interpreta un Belmondo entre cràpula i seductor.

Tot plegat és una alquímia perfecta d'aquest cineasta profundament cinèfil, que ha construït una de les carreres més peculiars i estimulants de la indústria nord-americana. Autor de títols tan populars com *School of Rock*, però també de films que dialoguen amb la història del cinema —l'homenatge a André Bazin, a *Waking Life*, a Max Ophüls, a *Slacker* o a Orson Welles, a *Me and Orson Welles*—, Linklater demostra aquí fins a quin punt el seu deute amb la *Nouvelle Vague* és profund. Qui encara en dubti, només ha de recordar l'experiment temporal fascinant de *Boyhood* —rodada al llarg de dotze anys—. O la trilogia de Jesse i Céline iniciada amb *Després de l'alba* (1995) i continuada amb *Abans de la posta* (2004) i *Before midnight* (2013), hereva directa, com la crònica d'Antoine Doinel de Truffaut, d'un cinema que observa el pas del temps al llarg d'anys i dècades.

Lluny d'entronitzar Godard, Truffaut, Chabrol o Rohmer amb solennitat, Linklater s'hi apropa —i ens els apropa—, com si fossin col·legues propers, amb els quals es permet bromejar de manera còmplice, fresca i divertida. Aquesta *Nouvelle Vague*, que té més de *Can-tant sota la pluja* i d'*Érase una vez en... Hollywood* que no pas dels films de cinema dins el cinema citats per Linklater, hauria de ser de visionat obligatori per a qual-sevol jove amant del cinema, així com per tot aspirant a cineasta. Un cant a l'alegria de viure i crear.

Jordi Camps Linnell

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona